

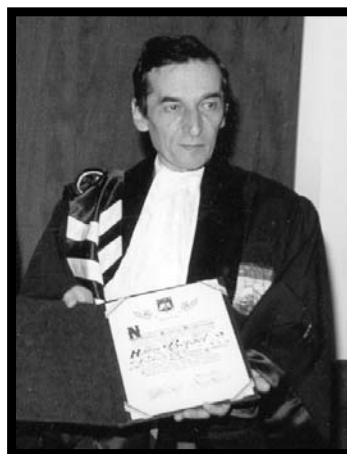
IN MEMORIAM

Ioan Mihăilescu

24 martie 1949 – 11 septembrie 2007

Avea răbdare de mucenic...

A trecut la cele veșnice, la vârstă de 58 de ani, cel ce-a fost vreme de zece ani Rectorul Universității București, profesorul Ioan Mihăilescu. Sunt atâtea calitățile pe care le-am putea evoca în clipa aceasta de perplexitate și durere oricare dintre cei ce i-am fost colegi și prieteni. Ar fi suficient și cu dreptate să spunem că avea răbdare de mucenic, iubire de Dumnezeu și de semenii, vocație ca de monah, deprinsă în Agapia copilăriei sale. S-a născut aproape în tinda mănăstirilor. Cel ce trece dealul spre Agapia Veche va afla poate ceva din secretul acestui suflet ales, aspru cu sine și extrem de blând cu cei din jur. Rari sunt cei ce și-au clădit formula de viață pe un perpetuu triumf interior. Când l-am cunoscut eu, era student în anul al II-lea la sociologie. A fost cel mai strălucit student al marelui profesor, cofondator al Școlii sociologice de la București, Henri H. Stahl. Intimida prin preferința delicată a profesorului pentru acest copil care va fi rățâcit prin pădurea de argint a marelui Eminescu.

De la streășina mănăstirilor din Agapia la Centrul de Studii Interculturale din Viena (1974-1979) și, apoi, la Universitatea Paris X, unde s-a inițiat în Studiul Comunităților Rurale Europene, profesorul Ioan Mihăilescu nu și-a trădat niciodată vocația. El a fost un martor și un mărturisitor al lumii rurale, încât putem spune cu durere că astăzi ne despărțim de ultimul mare ruralist european de veche și prestigioasă școală și tradiție academică. Teza de doctorat a susținut-o tot cu o temă de sociologie rurală, în 1980, *Structuri Agricole în Europa*. Extrem de modest, el nu s-a grăbit să o publice, deși teza era extrem de originală, novatoare prin recursul la metoda comparativă la o scară în care se comprimă curajul de a refuza cortina de fier, tratând lumea rurală nu pe lagăre politice, ci într-o geografie de referință profetică : Europa ca întreg.

Între 1974 și 1979 a fost secretar științific la Centrul European UNESCO pentru Științele Sociale, de la Viena. Volumele *Rural Community Studies in Europe* (Oxford : Pergamon Press, vol. 1, 1981 ; vol. 2, 1982 ; vol. 3, 1985, 1450 p.) ; *Theory and Methods in Rural Community Studies* (Oxford : Pergamon Press, 1982, 450 p.) ; *Internationalization in the European Agro-Food Sector* (Paris : ISMEA, 1983, 320 p.), pe care le-a editat rămân și la 20 de ani de la apariția lor lucrări de referință în domeniu. În multe țări europene, aceste volume au fost incluse în bibliografia de bază a programelor universitare din domeniul studiilor comunitare. Principalele domenii de cercetare pe care le-a slujit cu înaltă competență sunt sociologia și economia rurală, studiul asupra populației, sociologia familiei, politici sociale.

Lucrările sale științifice au fost publicate în România, SUA, Canada, Anglia, Olanda, Finlanda, Franța, Italia, Germania, Austria, Ungaria, Polonia, Rusia, Coreea de Sud,

China. Unele au fost traduse și publicate în franceză, engleză, germană, spaniolă, italiană, poloneză, chineză, arabă, japoneză. A publicat un număr de 30 de volume, dintre care 48% la edituri străine.

Între 1991 și 1996 îl găsim prorector și apoi din anul 1996 până în 2005 rector al universității bucureștene, întregind tabloul marilor figuri tutelare ale celei dintâi universități românești. Vremurile au fost confuze, atitudinile mișcătoare. Profesorul Ioan Mihăilescu nu și-a dezamăgit niciodată colegii, dar mai ales pe cei care au luptat atât de mult în structurile executive ale senatului ca el să devină rector, simțind că va fi nu doar un rector pentru profesori, ci deopotrivă exponent extrem de sensibil al frământărilor studențești ale perioadei. Căci perioada aceea a rămas memorabilă, exemplară prin lucrarea de consolidare a autonomiei universitare. Triumful acestei idei se datorează enorm tenacității, intuiției, răbdării de mucenic a rectorului.

A fost codirector de doctorat la Universitățile din Amsterdam, Marsilia, Paris-Sorbonne, Chicago, din 1992 până când a plecat la cele veșnice.

Profesorul Mihăilescu a fost un constructor de instituții. Era atâta energie într-un om așa de fragil. A fost membru fondator al unor instituții europene : Clubul European al Rectorilor (1991), Conferința Rectorilor Universităților din Țările Riverane Dunării, Președintele Institutului Social Român (din 2001). Distincțiile primite îl definesc drept unul dintre cei mai energici oameni sensibili ai universității bucureștene : Comandor de l'Ordre des Palmes Academiques, Franța (1998), Doctor Honoris Causa, University of Tiffin, Ohio, SUA (1998), Doctor Honoris Causa, Universitatea din Oradea, România, 1998, Doctor Honoris Causa, Universitatea din Craiova, 2001, Doctor Honoris Causa, Universitatea din Pitești, 2002, Marea Cruce a *Ordinului Național de Merit*, România, 2000, Ofițer al *Ordinului Legiunea de Onoare*, Franța, 2002.

Față de toate acestea, cât de nedrepte au fost atacurile stârnite în ultimii doi ani contra rectorului care-a slujit universitatea vreme de 15 ani ca un mucenic, contra profesorului, care-a semănat atâtea mărturii misionare, în toate drumurile sale, de la est la vest și de la sud la nord, de la București la Viena, de la Viena la Paris, drumuri și osteneți care preînchipuie cununa credinței în misiunea și destinul acestei universități și deopotrivă în sensul eroic al suferinței țărănești. Drumuri și mărturii care au adus la lumina minții noastre adevăruri ca și acela referitor la faptul că lumea rurală n-a putut fi divizată nici de confiniile marilor imperii care s-au ciocnit pe spațiul românesc, nici de Cortina de fier, pe țărani pe care atâta i-a iubit colegul și fratele nostru rezemându-se atâta triumf românesc în istorie.

E lucru dumnezeiesc să ții în suflet și în minte figura țaranului ca pe lucrul cel mai însemnat al vieții tale. La dulceața otrăvitoare a dezbinării și a delăsării găsim antidot în cuvintele psalmistului care i se potrivesc așa de mult fratelui nostru : „Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat” (Ps. 22, 4-5).

Smerit am notat aceste gânduri prilejuite de trecerea la cele veșnice ale dragului nostru coleg și prieten, extraordinarul profesor Ioan Mihăilescu, a cărui viață înalt pilduitoare, exemplară, dăruită Universității, studenților și lumii rurale, este pentru conștiința acestor vremuri mărturie atestată asupra sensibilității cu care a străbătut fragilitatea societății românești și a vremii acesteia. Veacul a fost unul al surprărilor, însă oamenii jertfitori din cuprinsul lui au preluat în adâncurile ființei multa suferință spre îndreptare. Ioan Mihăilescu este unul dintre aceștia, o figură exemplară și înalt pilduitoare. Dumnezeu să-l așeze în rândurile dreptilor Săi. Dumnezeu să te odihnească în pace, iubite prieten și frate !

Ilie Bădescu